

TREGUA.

¿Per qué 't desfés la cotilla?
 ¡Mira que 'ns donas desfici,
 y ara no estém per tú, filla,
 per que la Patria perilla...
 ¡Te demanèm l' armistici!

DE DIJOURS A DIJOURS

LA SETMANA DELS "CUCHS"

DGUIN lo que vulguin 'ls garreros del corte de «La Publicidad» ab en Chirigotas al frente; gallejin tot quant 'ls sembli bé 'ls esprits forts qu' esperan la guerra ab los parents del protegit de Sant Antoni, com aquell que espera 'l manná; entusiasminse tant com los passi per la barretina 'ls belicosos estudiants... que no estudian; lo cert es que la setmana passada, ha sigut pe 'ls pobres espanyols, la setmana dels *cuchs*, ¡la vuytada de las angunias!...

¡Caballers, ni que tinguéssim *tercianas*! Ja se sabia; un dia si y un dia no, febre... patriótica!

Lo dilluns, vam llevarnos un xich després que 'ls *rotatius* y... ¡som'hi!—«En Lée diu qu' Espanya es un pais de cafres»—«En Mackinley envia un Missatge al Senat perque se 'ns declari la guerra»—«En Long ha comprat cinquanta torpeders.»—«La guerra 's declarará demá.»

Pe 'ls indrets d' Espanya idéntica decoració—«En Sagasta no veu més solució que la guerra»—«En Bermejo fa repintar las xemeneyas del «Carlos V»—«En Woodfoord toca 'l dos disfressat de gitano y envia per endevant la dona dintre d' un *mundo* comprat al drapayre;» y... *sic de cæteris*!

Vé 'l dimars y quan tots 'ls espanyols nos llevém ab la seguritat de que l' Habana ja está sitiada, agafém la prempsa y ¡oh desilusió!—«Mister Hanna, amich de 'n Mackinley, ha declarat que tot s' arreglará pacíficament.»—«Lo Senat nort-americaná no vol la guerra per que 'ns té *búa*.»—«Las potencias garanteixen la pau.»—«Lo Sant Pare confia que la sanch no arribará al riu»—«En Moret arronsa y en Correa te més *corretja*.»—«Lo del *mundo* de 'n Woodford era mentida y la seva dona torna á Espanya.»

Després del dimars, vé 'l dimecres, y... ¡filets de Deu! ¡San se acabó! Las pinyas son seguras, puig llegim:—«Lo Senat ha acordat la independéncia de Cuba.»—«S' han dat ordres á la esquadra yankèe per bombardejar l' Habana, Canarias y... la Fatarella.»—«La guerra está á punt d' esclatar, es qüestió de moments.»—«Espanya no s' adorm; s' han format dos esquadras.»—«En Moret ha dit: Primer la guerra, que la deshonra»—«S precipitan los aconteixements; es qüestió de minuts.»—Demá...

Y en efecte arriba *demá* (qu' es dijous segóns el meu compte) y... ¡ni una bassa d' oli!—«Las potencias han intervingut y no passará rés.»—«Lo sucesor de Sant Pere, promet la pau.»—«Los Estats Units s' han repensat y diu que 's contentarán... ab tres pessetas.»—«En quant á Espanya, una *elevada* influencia s' imposa per que tot s' arregli á satisfacció.»—«La guerra s' allunya.»—«Un Cónsul ha dit que no hi ha por.»

Divendres.—«Lo poble nort-americaná está decididament per la guerra.»—«Han sigut arrossegats en Sagasta, en Mackinley y alguns *ninots* més.»—«A Madrit y altres poblacions espanyolas, s' han celebrat imponents manifestacions cremant la bandera nort-americaná.»—«Es impossible la pau.»

Dissapte.—«No 's concedeix cap importancia á las manifestacions d' ahir perque lo comers nort-americaná no vol la guerra.»—«La opinió sensata espanyola condemna las manifestacions.»—«No hi haurá hostilitats»

Y aixís es com, avuy una de freda, y demá una de calenta, las personas com cal de la Peninsula é islas adyacentes, estém fa uns quans dias ab l' ay al cor, sense que la camisa 'ns toqui á la pell, y en un estat de desconfiansa que 'ns fa perdre la gana, y 'ns deixa ab la pell y l' os.

Las conseqüencias d' aquesta intranquilidat 's veuen á tot' hora y á tot arreu.

'S troba un á cal barber (shont com es sapigut, tot se discuteix) y mentres li repelan la nou, sent una veu que diu:—Ja está...! Un se gira rápidamente per preguntar ¿Qué? ¿La guerra?

—No; aquet senyor, vull dir que ja está... servit! contesta somrient un *mancebo*.

Pro el que *está servit* es un *hom*, perque al girar lo coll, la navaja del dependent li ha obert un *set* en lo mateix pas de las sopas ¡Y tot, á causa de la *set* de noticias!

En lo cel-obert de casa, va originarse l' altre dia un terrible quid-pro-qué.

La vehina del tercer, surtí esverada á la finestra del pou, cridant:

—Senyora Tuyas, cuyti, puji desseguida,

—¿Qué hi ha? respongué la del entresuelo.

—Ja está declarada ..

—¿Si? Pujo, de seguida donchs ..

Naturalment aquesta noticia d' *estar declarada*, feu que tothom s' aboqués á las finestras per inquirir noticias y allí 'n volen de càlculs y comentaris, de suposicions y de fantasias sobre la declaració de guerra!

Y al últim, la que estava *declarada* era... ¡la verola del bordegás del tercer pis, un xaval més dolent que 'n Lèel!

Pero, per esverament lo del altre dia quan 'ls caróns de Montjuich tiravan al blanch!

Mitj Barcelona 's l lensá al carrer acullint y comentant las noticias mes estupendas. Per uns, alló era la declaració de guerra.! Una mena de *ceremonia* que preceptúan 'ls tractats internacionals, composta de cent cinquanta canonadas! Per altres, tot consistia en que Montjuich estava tirant á pico una esquadra nort-americaná, que sense previa declaració de guerra anava á bombardejar la ciutat...

En resúm; això no pot seguir, aquesta intranquil·litat continua, aquest ay al cor insoporable, té d' acabarse d' una manera ó altra.

Jo per la meua part proposo una solució certa, radical infalible...

—Que la guerra 's declari d' una vegadal—dirán molts.

—Sí; ja seria una bona solució .. sobre tot si 'ns anava be, com jo desitjo.

Pero no; la solució que proposo es un' altra. ¡Deixar

de llegir aqueixos periódichs que ab una minuciositat infantil, y ab una ofciositat terrible, ho acullen tot, bó y lo dolent, las vritats y las mentidas, invencions y canards, fredas y calentas; y que desfent ab lo cap lo que fan ab la cua, 'ns destarotan, 'ns enganyan, 'ns exaltan y se 'ns rifan... tot pe 'l curt interés de cinco céntimos.

¡Al cap y á la fi, 'ls nostres avis no coneixian tot' aquesta enderga dels rotatius, dels cablegramas y 'ls telefonemas, y no obstant guanyavan las batallas!

BERTRÁN DE L' Os.

LO PORCH Y 'L LLEÓ

(*Quènto... que no es faula*)

Aquets versos dedico, tals com son, en representació de molts versayres, á tots 'ls tocinayres de las «femosas Córts» de Washington.

QUAN las bestias parlavan,
(qu' encare parlan mes que las personas)
un porch dels mes cotxinos que 's ciavian
y un lleó molt persona—diu—que, á estonas,
(y que no son pas faulas)
's trobavan sovint sense buscar-se;
y... entrá en conversa 'ls dos y barallarse,
era sempre alló .. joch de pocas taulas.
Que consti bè: 'l lleó
may li havia dit res á n' el tocino.
Era aquet que buscava l' ocasió
per' ferli perdre 'l tino.
A pesar de sé 'l porch tan animal,
'l lleó, que tenia mes decencia
que 'ls porchs tots del corral universal,
'nava prenent paciència;
y aixó feya que 'ls dos,
per mor de las porcadas
del cotxino del porch, moltas vegadas
estessin (lleó y porch) com gat y gos.

*
**

Veusaquí que, segons 'l quènto conta,
tant y tant, donchs, burxant
aná 'l porch; tant y tant
ab una presumpció molt porca y tonta
insultava y causava grans molestias
al lleó, sense solta y perquè sí,
que fins hi van haver d' interveni
á favor del lleó las demás bestias.
(Ara bé; si la seva intervenció
sigué espontánea ó no,
no 's pot dir. Lo lleó may se va moure,
digne y grave, del seu terreno propi;
y escoltava d' insults lo gran acopi
igual que sentís ploure).
Lo cas es que aquell porch, 'l bacó, 'l brut,
si 's creya antes ser duenyo absolut
de ferli á n' el lleó mil porquerías
sovint, á dret y á tort,
s' espinyá 'ls morros prompte, als quatre días
que las bestias posárense d' acort
per' ferli al porch entendre
que, per porch que sigues,

á n' el lleó deixès
d' embrutarlo, ó sino .. ¡déixam encendre!

*
**

L' advertencia.. bestial
va fer lo seu efecte, de moment.
(Per mes què 'l tal lleó noble y valent,
ben seré, ab lo cap alt,
no hi prengué un sol enfado
ab 'l porch, vull dir, tant se li endonava
que l' insultès com no; porque pensava:
—'Ls porchs son per matar; no hi ha cuydado.
Y ab gran calma y prudencia
ja li havia á n' el porch fet la sentència
qu' era: un cop ja passès de cent, xarpada
y arrencarli la pell, la cansalada,
que 'l manescal no hi fos á temps, ni 'l metje;
assentarli las barras,
trinjar tota sa carn per' butifarras
y ferli ab séba y such la sang y 'l fetje)

*
**

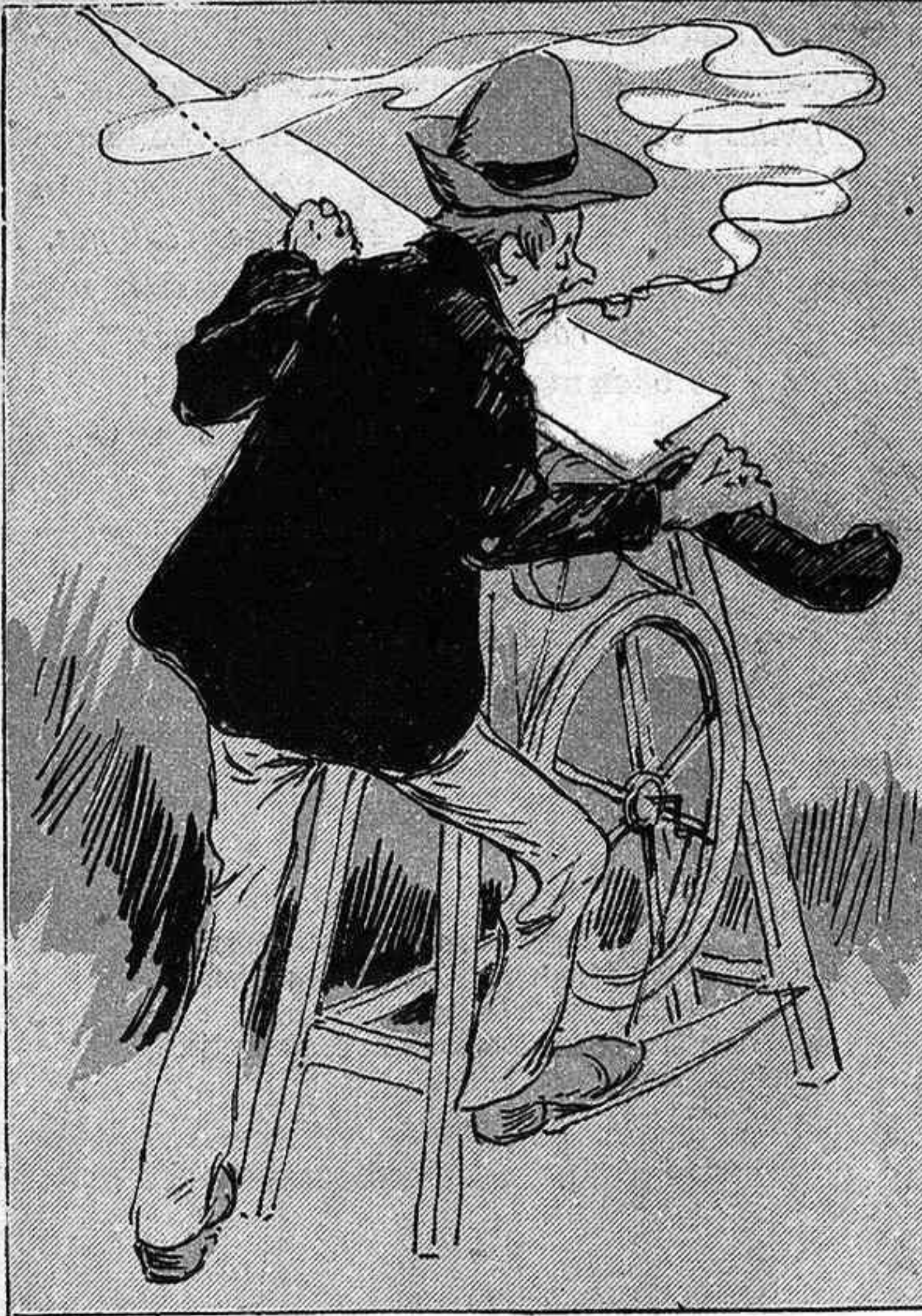
Veusaquí que, passats dos jorns ó tres,
lo porch, dins de la córt,
l' intervenció olvidant, torná á fè 'l sort
y de nou insultá al lleó per res.

Aquí sí que 'l lleó, ja tip y cuyt,
si per despreci al porch, no per descuyt,
y per no empastifarse, ni antes, ni ara,
no n' havia fet may mica de cas,
no feu res mes que alsarse, doná un pas,
miral de fit á fit, plantarli cara...
y 'l trujot, com qui s' erra
de camí, girá qua tot perdut,
gratantse 'l ventre, 'l brut,
y furgant ab 'ls morros, berro, á terra;
mentres grunyía fort, com un marrá:
—Aqueix lleó 'm fá pó; pro 'l vull guanyá.

Empró, si 's decideix entre ells la sort,
veurém á n' el lleó ¡no al porch! com guanya.
(Lo porch es de l' América del Nort;
no 'l lleó, que, ab molta honra, es d' aquí Espanya

PEPET DEL CARRIL.

IBURXADA... Y AL ASTI!

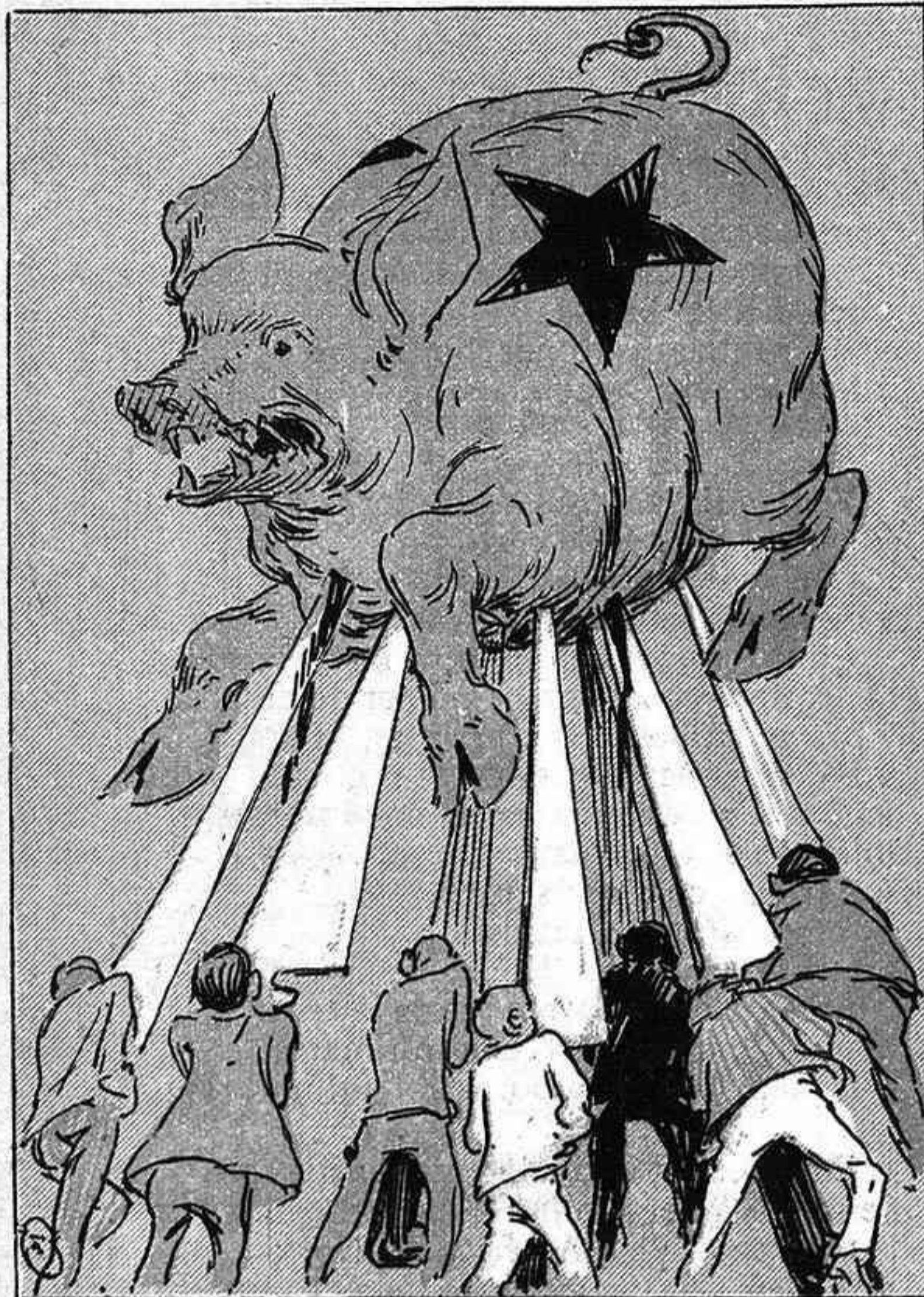
L' Espanyol tracta á las fieras
igual que fossin anyells,
y 's cruspeix á n' als tocinos
sigan jovenets ó vells.

Usa ganivets de cunya
per matá als marrans petits
y per matá als marrans grossos,
escuradents garantits.

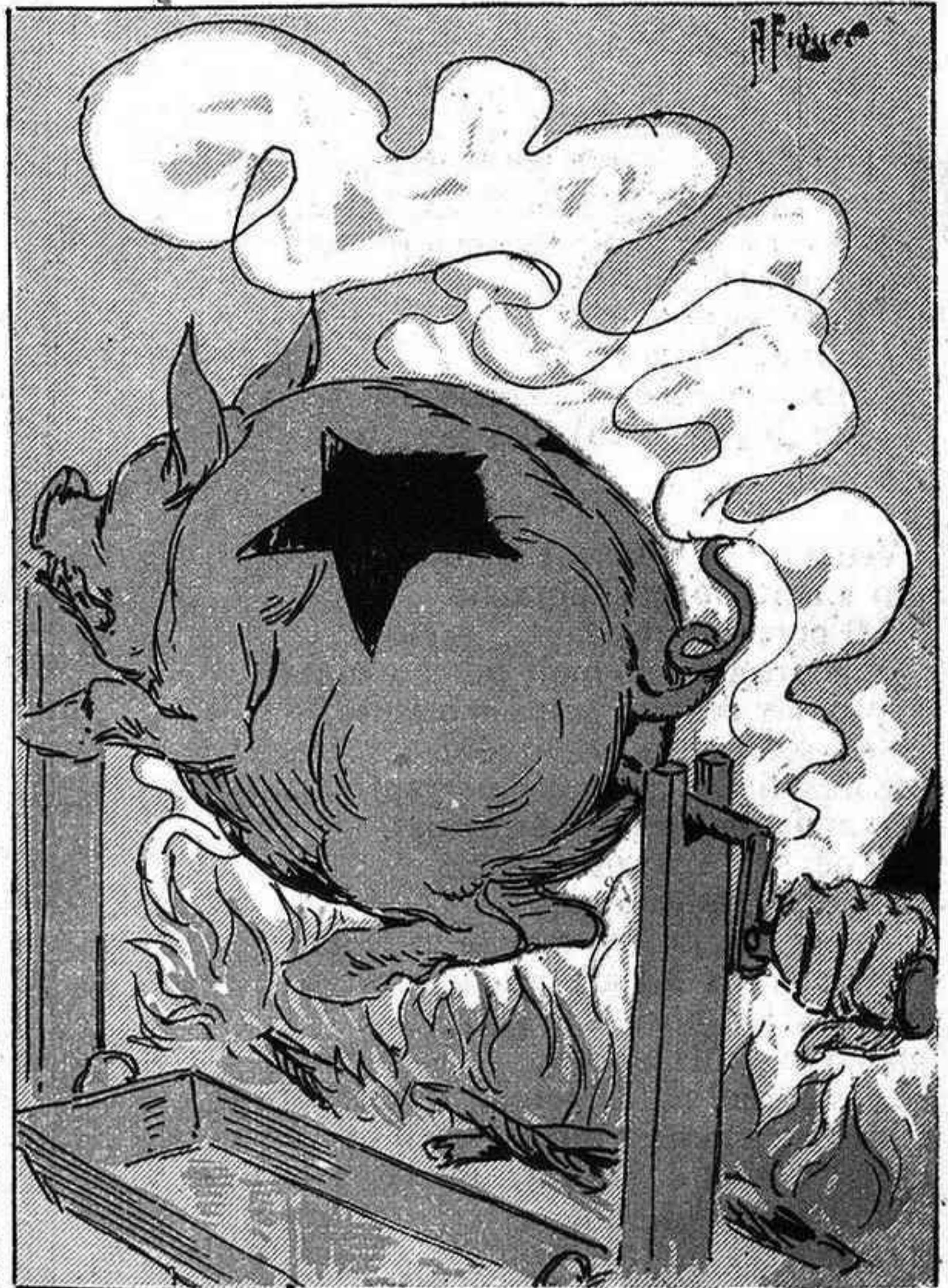
Quan veu que 'l marrá s' acosta
per' atropellarho tot,
l' espanyol va fent lo ganxo,
pensant «Vina aquí, murriot,

Ja comprench totas tas manyas
y 'm trobarás previngut.
¿Vols aglans? Jo 't daré ferro,
per indecent y per brut.»

Y cent brassos, tots á la una,
enfilan á n' al marrá
quan en nostre territori
lo porch acaba d' entrá.

Y l' estrella qu' aquet porta,
ab claretat nos vé á dir;
qu' ha nascut ab mala estrella
quan nos vol estemordir,

Puig quan cau á nostras grapas,
tant si dú estrella com nó,
á tot animal que porta
l' asquerós nom de bacó,

per mala part se l' ensista,
qu' es lo que per porch mereix
y en l' ast fentli donar voltas
poch á poquet se 'l rosteix.

ANAR PER PEIX... Y SORTIR PESCAT

S' en va Mister Judas Lladre
à la platja del vehí;
s' en hi va à pescá un llobarro
¿quí sab si 'l podrá pahí!

¡Com riu Mister Judas Lladre
perque creu haver pescat!
¡Com riu Mister Judas Lladre...
potser plorará aviat!

Mister Judas treu un cranch
qu' al nas se li arrapa bé ..
Mister Judas treu un cranch...
mes encar podia sè.

Mister Judas torna á casa
ab lo nas embolicat.
Mister Judas torna á casa...
¡No es mal peix 'l que ha pescat!

Qui tot ho vol...

QUAN la senyora Rita va quedar viuda, la seva filla Paulineta tan sols comptava quinz' anys; edat de las ilusions... y de las pretensions, que no eran pocas las que gastavan mare y filla.

La *viudedat* que cobrava cada mes per haver sigut lo seu marit *sangonera* del Estat, era molt insignificant; pero sabian administrar-la tan bé, que posadas al carrer, qu' es lo que tothom veu, semblavan dugas marquesas; ara, á caseta ja era un' altra cosa: dels plats de sopa d' all, de las perdius de... bou, del caldo de cap de bé y de la *grava* de casa 'ls grans, que 's menjavan á tot *pasto*, ja se 'n guardavan ellas bé de que ningú se 'n enterés, anantho á comprar de vespres als barris mes apartats de casa seva. Las minyonas eran tan impertinentas, tan xerrayras y sabian tan poch de guisar, que per xó preferian ferho ellas y al mateix temps encare 'ls servia de distracció.

—Si al istiu no aném á *veranear*, deyan, es tan sols per las moltas incomoditats que s' hi sufren: 'l sol y la pols 'ns tenen sitiadas, las moscas disputantse quina será la primera de pendre banys al plat de l' escudella, y sobre tot 'l carácter estrany de la gent de fora... ca, ca; s' está millor al passeig de Gracia. Pot ser tenian rahó; pero que 'ls sortia mes barato quedarse, no hi havia pas cap dupte.

La Paulina als quinz' anys ja era una mossetona prou *apte* per casada. Aixís ho pensavan ellas y no anavan equivocadas perque de guapeta ho era... y ara també, á pesar dels seus trenta y la torna.

Però aquella guapesa, *amigos*, la volian fer pagar. No s' admetia cap pretendent ab menos de trenta mil duros y un establiment arrenecat; sobre tot 'l establiment. Res, era una mania com qualsevol altre; pero ¡hauria fet tant goig darrera 'l mostrador d' un café ó d' una botiga del carrer de Fernando!

Als vint anys la Paulina ja va capitular una mica. L' Alfredo, l' Arturo y en Ricardo, qu' ella 'ls havia despreciat, s' havian establert. L' Alfredo era un metje de fama, l' Arturo, un advocat de punta que guanyava tots 'ls diners que volia y en Ricardo era concejal y també *guanyava* tot lo que li donava la gana. Lo mal ja no tenia remey: tots tres estavan casats; per lo tant, mare y filla varen acordar rebaixá 'l preu á deu mil duros y l' establiment.

Als vintivuyt anys, la xicota va fer present á sa mare que no li convenia quedarse per vestir sants; que volguent atrapar 'ls deu mils duros, li havian escapat en Pepet, l' Antonet y en Perico, que si bé allavoras eran uns *salta taulells*, qu' en materia de diners pagavan ab... signos, ja havian arribat á ser amos de botiga y en camí de fer forrolla. Per lo tant, si 'l que al present li feya l' aleta, tenia un

establiment que *marxés* bé, s' hi casaria; 'l capital, treballant se 'l guanyarian.

—Mira, Paulineta, li observá la vella, que per patir de gana ja 'ns bastém solas; no sigui 'l cas que tinguém de mantenir algun pérdis.

—En Jaumet no fá cara de pérdis; si bé no vesteix á la *derrière*, la roba que porta es bona; ja se 'n convenserá avuy quan vingui á demanarli la meva má.

—¿Avuy has dit? ¡Ay senyor, y aquestas rajolas tan brutas! ¿qui no t' ho feya dir avants?

—No s' apuri; no vindrá fins á las quatre qu' es l' hora que pot deixar 'l negoci.

—¿Y ahont lo vas coneixe?... Jo no 'l tinch pas present.

—Sí, dona; es aquell jove que de vegadas hem trobat al Parque tirant llonguets al elefant, ¿no recorda que va dirnos que 'ls que se li tornavan sechs 'ls guardava per l' *avi*? Deu tenir molt bon cor aquet xicot. Ja 'ns hem escrit tres cartas, y al dirli jo que si anava con *buen fin*, m' ha contestat qu' avuy vindria.

—Es que si es un forner, noya es rebaixarte molt; aixó de sobrarli llonguets...

—També pot tenir restaurant.

—Tan debó; pero cá, si fos fondista, del pa sech ne faria sopas.

Entre fregar rajolas, espolsar trastos... y tirant castells en l' ayre sobre la posició social qu' ocuparia 'l nou pretendent, va arribar l' hora de la presentació.

—Mamá, digué la Paulina que va anar á obrir la porta; 'l senyor Jaumet Giravols desitja parlarli d' un assumpto interessant.

—Entri, jove y fassi 'm 'l favor de pendre asiento.

—Jo, digué la Paulina, ab lo permís de vostés 'm *retiraré* perque tinch un poquet de feyna acabant aquell casquet que brodo.

—Si filla, ves; ja t' cridaré si t' necessito.

Efectivament, va retirar-se... darrera una porta desd' ahont pogué escoltar lo següent diálech:

—Senyora, 'm dispensará l' atreviment; pero l' amor 'm guía y l' amor dona esperit als cobarts, generositat al avaro y bon cor á las feras. Aquí hont me veu soch solter; no tinch pare ni mare, ni germans, ni tías, ni oncles, ni cunyadas, ni cosins, ni cosinas, ni nebots, ni...

Deu volguer dir que viu sol.

—Justa la fusta; completament sol. Tinch trent' anys y com que 'm guanyo molt bé la vida he pensat pendre estat y com la filla de vosté es tan *salau* y n' estich molt enamorat desitjo casarmhi.

—Molt ben pensat; un home sol, diuhen qu' es un mussol; tothom l' esplota, sempre té d' anar ab la bossa á las mans... cusirli un botó i costa un diner; vaja no sé com n' hi ha cap d' home solter.

—Vosté parla com un llibre. ¿Concedido, eh, futura mamá suegra?

—Uy que corra; avants es precis posarnos en antecedents: la meva noya tot lo seu dot 'l porta á sobre; si bé vivim *desahojadament* de la viudetat, de fincas no 'n tenim; pero d' honradés molta, y cregui jove, qu' aixó es lo principal per una noya: que sigui pura. Ara no prengui á mal que li preguntí á vosté á qué 's dedica, quin negoci fá.

—Faig negoci ab café, llet, sucre, licors, *fiambres*, etc., etc.

—¿Té establiment y es un café? ¡Oh quina ditxa, quina patxoca fará la noya darrera 'l mostrador! y ¿ahont lo té?

—A la Rambla.

—¿Caratsus! ¿com ne diuhen d' aquet café? A la Rambla n' hi ha molts.

—¿Que dupta de mí? ¿Que 's creu que l' enganyo?... Si no li dich es perque las parroquianas no vull que s' enterin de que 'm caso; aixó podria perjudicarme en l' época present.

—Ja ho comprench; pero es precis enterarse; de vegadas hi ha establiments que no están prou arrencats, que son de molta apariencia y resulta que no poden anar ni ab rodas.

—¡Oh! 'l meu establiment n' está d' arrencat y cregui que hi va ab rodas. No es com mes de quatre que tot s' ho gastan en llums elèctrichs.

—Bé, bé; si tan s' hi empenya, segueixi visitantnos y si 'l comportament de vosté 'ns agrada y la Paulineta 'l vol, jo no m' hi oposaré.

—Un milió de gracias, mare exemplar. Hasta demá; m' en vaig que faria tart, pe 'ls parroquians de la nit.

—Vagi; primer es l' obligació que la devoció. Ab permís de vosté cridaré á la noya. Paulina, Paulineeta...

—¿Que mana, mamá, digué fent veure que venia de l' altre cap de pís.

—Despedeixte del senyor Jaumet, que demá já tornarà.

—¿De veras?

—Oh no faltaré, aixís caiguessin llamps y trons y pedregada seca, hermosa Paulineta; cada minut me semblará un any... Senyoras, als peus de vosté...

—Estigui bonet.—Adiós.

Quan varen quedar solas la vella va dir:—Noya, un café á la Rambla, ¿sabs que al últim has fet sort? Tu que 't creyas vestir sants, serás tota una senyora *cafetera*; quina ganga tant que t' agrada 'l sucre de terrós. Suposo que t' haurás enterat de tot.

—Si, senyora, m' estava...

—Ja, ja, aquesta vivó 't matará. Digám, ¿com podriam ferho per sapiguer quin café es lo seu.

—Anant á pendre café en tots 'ls de la Rambla.

—Just ¡vinga gastar rals! y á més que si 'ns veyá s' enfadaria. Calla tinch una idea: ara que ve Carnestoltas 'ns disfressarem de *bebés* y correrém tots 'ls cafés sense que 'ns costi rés y aixís sabrém quin es y si es l' amo ó un mosso.

—No está mal; pero vosté disfressis de Urganda, vaya un *bebé* faria.

Tal dit, tal fet. Durant los tres días de Carnaval no varen deixar de visitar un sol café á pendre... vistas; pero en Jaumet no *parecia*.

Al últim dia y á última hora la gueta va dir:—Noya, entornemosen á casa; aquet flávio 'ns ha ensarronat.—Pot ser no, digué la xicota tota amohinada, ell no va dir quina Rambla; tal vegada 's referia á la de Sabadell.—Si, si, *tapal*; cada día vindria de Sabadell per donar llonguets al *Avi*... anem, anem.

—Avants voldria pendre una mica de café; ben afanyat 'l tinch.—Dos rals, ¿tu vols que 'm desdineri de dos rals? noya, noya; tu no pensas en demá.

—Pero si tinch tanta set...

—Bé, vaja, desfemnos de déu céntims y aném á n' aquell carretó; ara ray qu' aném disfressadas. Vina.

—Ey jove, posins cinch céntims... ¿que miro? ¡¡¡Éll! Ay!!!

—¿Que teniu mascaretas? ¿que us han trepitjat el *ojo de pollo*?

—Infame, embustero, digué la senyora Rita, treyentse la careta; vosté 'ns ha trepitjat... la dignitat. ¡Un café de carretó! Pillol!

—Uy, uy, que s' enfila. Vaig dirli que 'l meu establiment anava ab rodas y miriselas que lluhentas y vermellas que son. Vaig dirli que era *molt* arrencat y ¿veu? apartis que no li fassi mal.

Y en Jaumet agatant 'ls brassos del carretó, *arrencá* cap á casa á fer nona.

No va ser possible fer las paus. En Jaumet ja está *acomodat* y la Paulina encar espera que vagi á demanarla un home de establiment, si bé crech qu' ara s' aconsolaria de poca cosa: encare que fos un atacador.

XANIGOTS.

¿Quina 'm vol?

A las *llegidoras* de LA TOMASA.

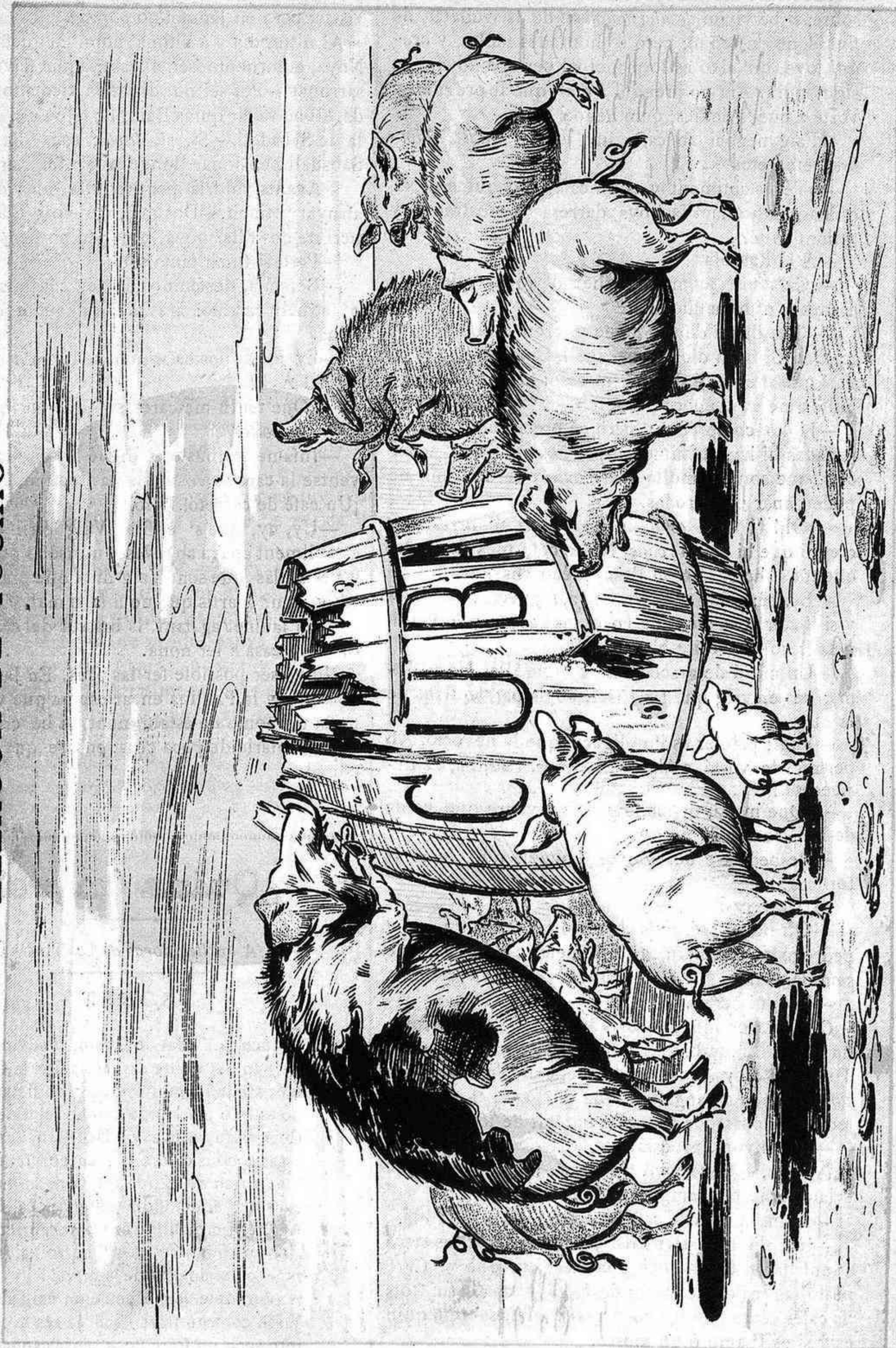
SONET

Tinch ja l' edat de Cristo, ¡malvinatjel m' han dat trenta carbassas fins la fetxa; més ara ja l' amor mon cor no fletxa; no estimo ja á ningú, no ho dich de catxa. Com visch en paus ab Deu, sense cap tatxa, y gasto bons colors y tinch bon fetje, me 'n rich de tot, de tot, com un heretje cansat d' aquet mon tonto y poca latxa. Rés desitjo ni vull, rés m' encapritxa; alterno ab la miseria y 'l derrotxe; renego del dolor y de la ditxa; tan prompte vaig á peu com vaig ab cotxe. Visch com un frare llech, ja rés m' enutja; ¡pro soch un frare llech sense caputxa!

QUICO DE SANS.

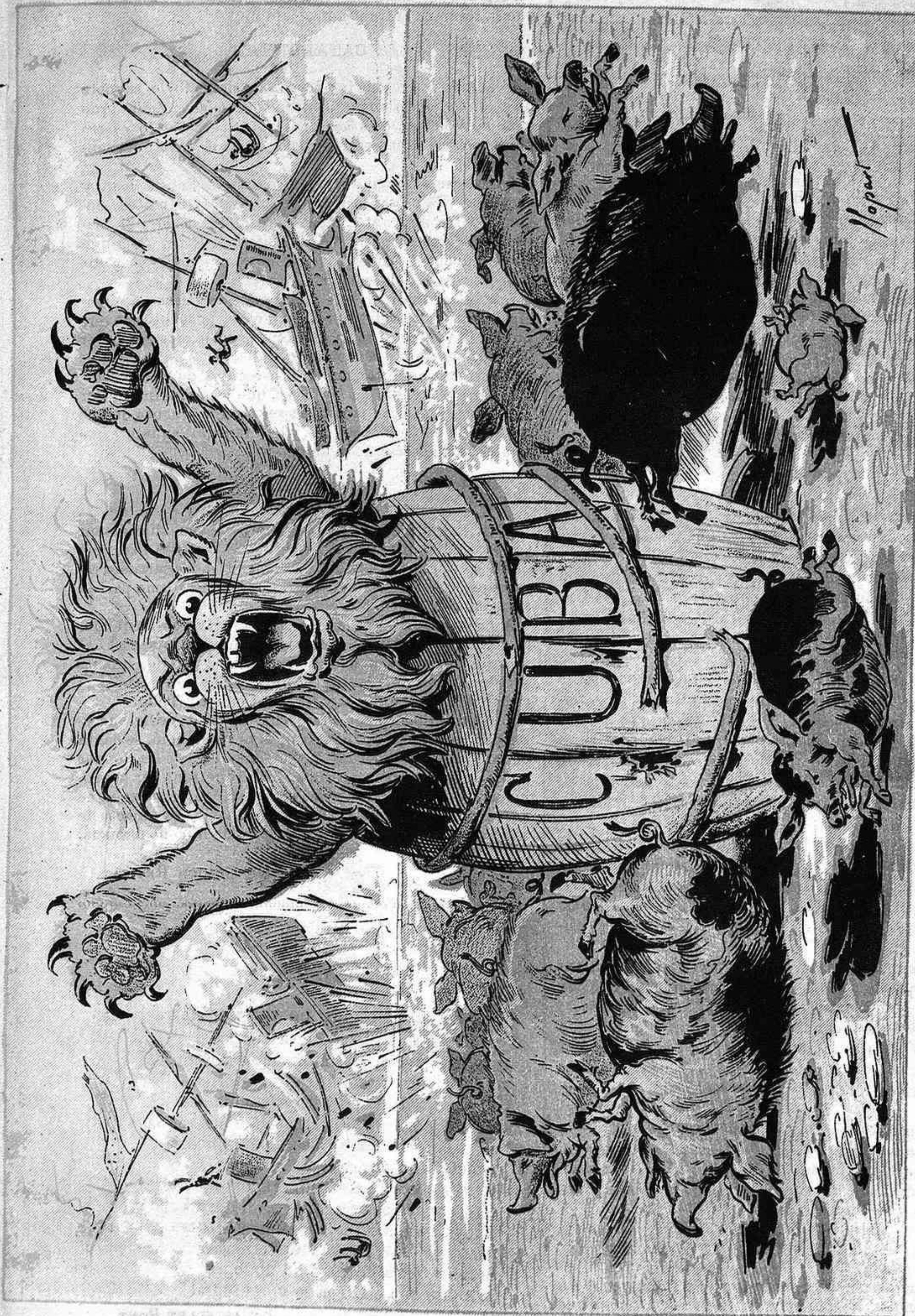
LA TOMASA LENGUA DE TUGINO

Per J. LLOPART

— ¡Apa baconsl. . La fiera es lluny y dorm: ¡¡La

bota será nostral!

— ¡¡Brrrrr!! ¡Uy, quina por! Lo lleó s' ha des-
pertat... ¡¡campi qui pugui, marrans!!

Llopart

PRINCIPAL

S' ha estrenat ab bon éxit una comedia en tres actes arreglada á nostra escena per D. Lluís Quer, titulada *Galletas Jordán*, resultant ser un *vaudeville* que halagá á la concurrència, havent sigut per lo tant, bastant aplaudit.

També s' ha estrenat un jugueta en un acte original de D. Lluís Selva, ab lo nom de *Buscant lo desconegut*, que agradá.

Pera demá divendres, s' anuncia un melodrama arreglat lliurement á la escena espanyola per lo conegut literat D. Salvador Carrera, titulat: *La perla negra ó el soldado de Crimea*, que últimament ha obtingut un extraordinari éxit en París, del que se n' han dat mes de 100 representacions consecutivas.

LICEO

La Bohème ha anat fent lo gasto de la setmana, á causa de que l' extraordinari éxit qu' obtingué en la nit de son estreno, s' ha anat repetint en totes quantas representacions s' han dat de la mateixa ópera, obteninthi per son inmillorable desempenyo, grans triunfos los artistas Sras. Storchio y Barone y los Srs. Bonci, Buti, Puiggener y Navarrini, aixís com lo mestre director senyor Ferrari.

Pera figurar en l' altre *quarteto* estava contractat lo célebre tenor Sr. Mariacher, que per motiu de la enfermetat que sofreix s' ha vist impossibilitat de cumplir sos compromisos, per lo que pera sa substitució han contractat als no menos notables tenors Srs. Cardinali y De-Marchi, havent ja debutat lo primer dels mencionats artistes diumenge passat ab la tan aplaudida ópera de Saint Saëns *Sansone è Dalila*.

Dit cambi de artista sembla que no ha sigut del agrado de la concurrència, ja que en la nit del *debut* aprofitava totes quantas ocasions se presentavan pera demostrar lo seu desagrado, deixant passar per alt á totes quantas los artistes se feyan mereixedors del aplauso y distinció.

A nostre entendre, la concurrència estigué sumament injusta, ja que lo cambi de artista ha sigut motivat per forsa major, y ab tot, lo Sr. Bernis—empresari del teatro—no ha reparat en sacrificis de cap classe contractant á dos notables tenors en lloch de un.

Pera dissapte está anunciat lo debut de la célebre artista madame Darclée, ab sa ópera favorita *Manon*, del mestre Massenet.

Aquesta ópera es esperada ab verdadera ansietat, per lo motiu de que lo caballer de «Grioux» ha de ser interpretat per lo Sr. Bonei, artista que ab sols *La bohème* ha lograt ser la admiració de tothom per sa preciosa veu y admirable escola de cant que posseheix.

ROMEA

Lo nuvi ademés de las bodas que ce'ebra diariament, ha pogut presenciar l' aconceixement de las d' or, ja que diumenge passat se doná la 50.ª representació de dit dra-

ma, que ab tot y lo nombre important de representacions logra encare donar entradas y aplausos á los artistas y un tribut d' admiració á son malograt autor.

Pera avuy y dissapte s' anuncia dugas pessas novas, que la setmana entrant ne parlarém.

CATALUNYA

L' éxit de la present temporada ha sigut ab lo saynete de costums madrilenyas titulat: *El santo de la Isidra*, que si bé no s' aparta de s *motillos* escullits pera fer lo *género chico*, está molt ben escrit y hasta hi ha la seva nota sentimental.

La execució que hi donan los artistas es del tot justa y acertada, y la presentació escénica del tot rumbosa, havent contribuït notablement aquets dos *factors*, al brillant éxit que ha obtingut *El santo de la Isidra*, puig que ab desempenyo deficient y escena descuydada seria dit saynete *otro* dels del *montón*.

Los autors foren cridats varias vegadas en escena, principalment lo de la lletra Sr. Arniches, per motiu de que ha estat més afortunat en son comés, que lo mestre senyor Torregrosa, autor de la música.

Alterna ab aquesta obra en las seccions de preferència (3.ª y 4.ª) lo saynete *La Revoltosa*, que vé obtenint millor éxit que l' que lográ la nit de son estreno, á causa de que los artistas están més segurs, y han reprimit aquells espaviments exagerats que hi donavan.

EDEN-CONCERT

Extraordinariament concorregut se veu diariament aquet local, motivat en gran part á la perfecta execució que á las obras líricas dona la companyia de sarsuela espanyola, que dirigida per lo Sr. Codina, ne forma part la agraciada tiple Sra. Molgosa.

A *La verbena de la Paloma*, que tant individualment com en conjunt obtingué un desempenyo notable, ha seguit *Las zapatillas*, en que hi han lograt justos aplausos tots quants artistes hi han pres part y d' un modo extraordinari la esmentada Sra. Molgosa y 'ls Srs. Codina y Tello.

D' alguns dias en aquesta part y motivat pe 'ls successos extraordinaris qu' aqueixan á nostra nació, se canta en un intermedi per tot lo personal de la casa, lo pas doble de la celebrada sarsuela *Cádiz*, que tant per la propietat ab que se representa com per l' entusiasme que demostran possehir los artistes al cantar-lo, es objecte de verdaderas mostres de deliri per part de la concurrència.

UN CÓMICH RETIRAT.

LO MEU GOS

SONET

S'EMPRE 'm segueix, no 'm deixa may de vista;
si vull sortí á passeig sense la dona
no mes que per passar tranquil l' estona,
ell també vé y 'm va seguint la pista.
Anant ab ell no puch fer cap conquesta
puig si ho provo al instant se m' abrahona,
ni puch passar tampoch cap hora bona
tirant algún piropo á una modista.
A casa quan diném sempre mou guerra,
no troba res ben fet, may res li quadra,
á cops crida molt fort y ronca y lladra,
tirant los plats y copas tot per terra.
Si saber qui es lo gós algú no logra
ja li diré ben clá... ¡es la meva sogra!

J. CASTELLET PONT.

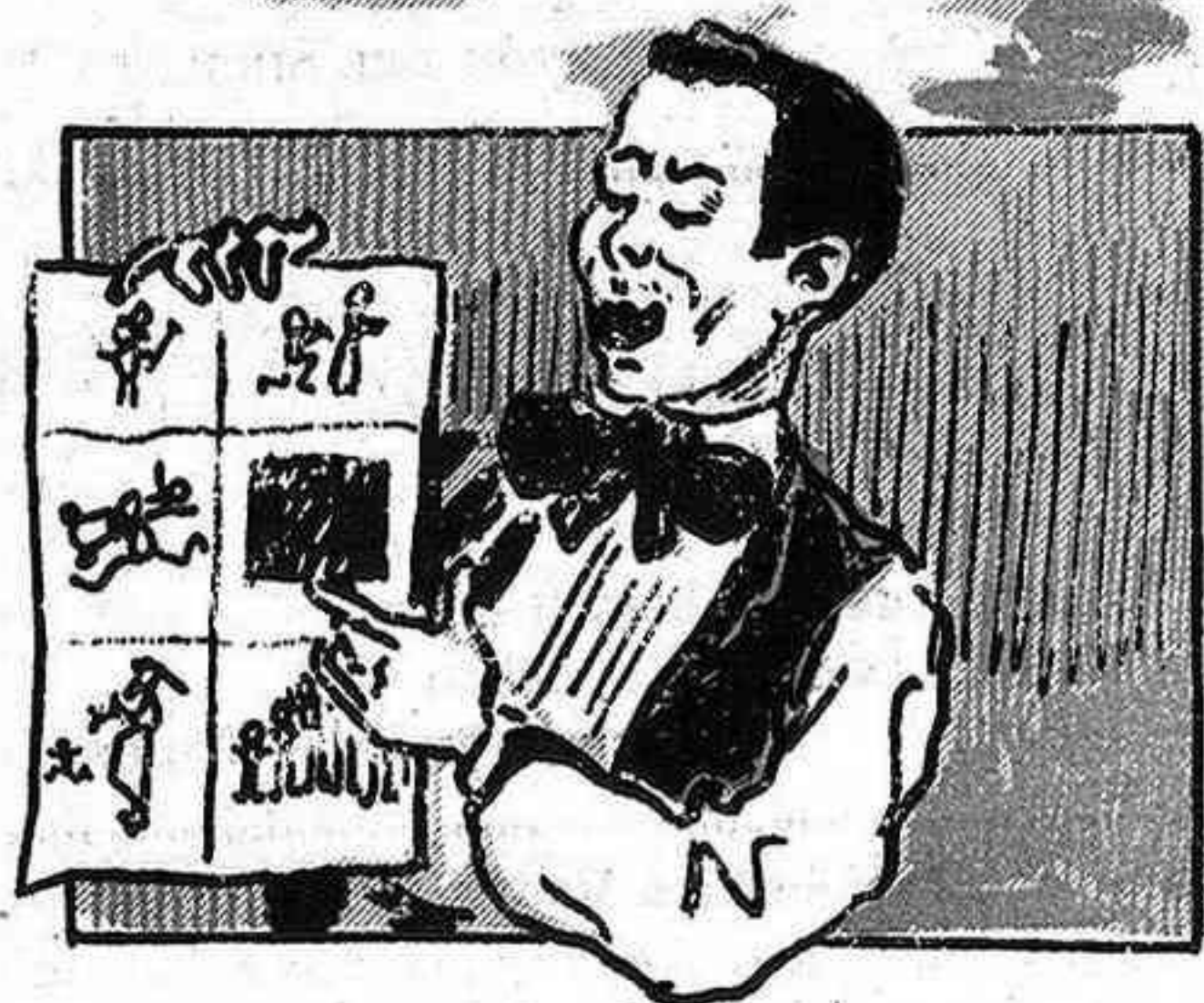
PER SUFRAGI UNIVERSAL

¡Ganga! Lo Timo Negre ha obert un concurs. ¡20 naparróns á la millor historieta! Oh quin honor! ¡Aixó fa obrir l' ull!

Veyám; rumiém la mostra. ¿Com podria compòndremelas per guanyar aquet premi! Las trompetas de la Fama pregonarían lo meu nom... ¡Oh, quina pensada!

S' ha d' obrir l' ull, no hi ha mes! La historieta qu' acabo de fer m' ha sortit una mica desigua! pero sent Jurat lo publich, no m' espanto...

Es lo que dich: S' ha d' obrir l' ull. ¿A veure que li semblará la idea al Director del periódich? ¡Es de punta!

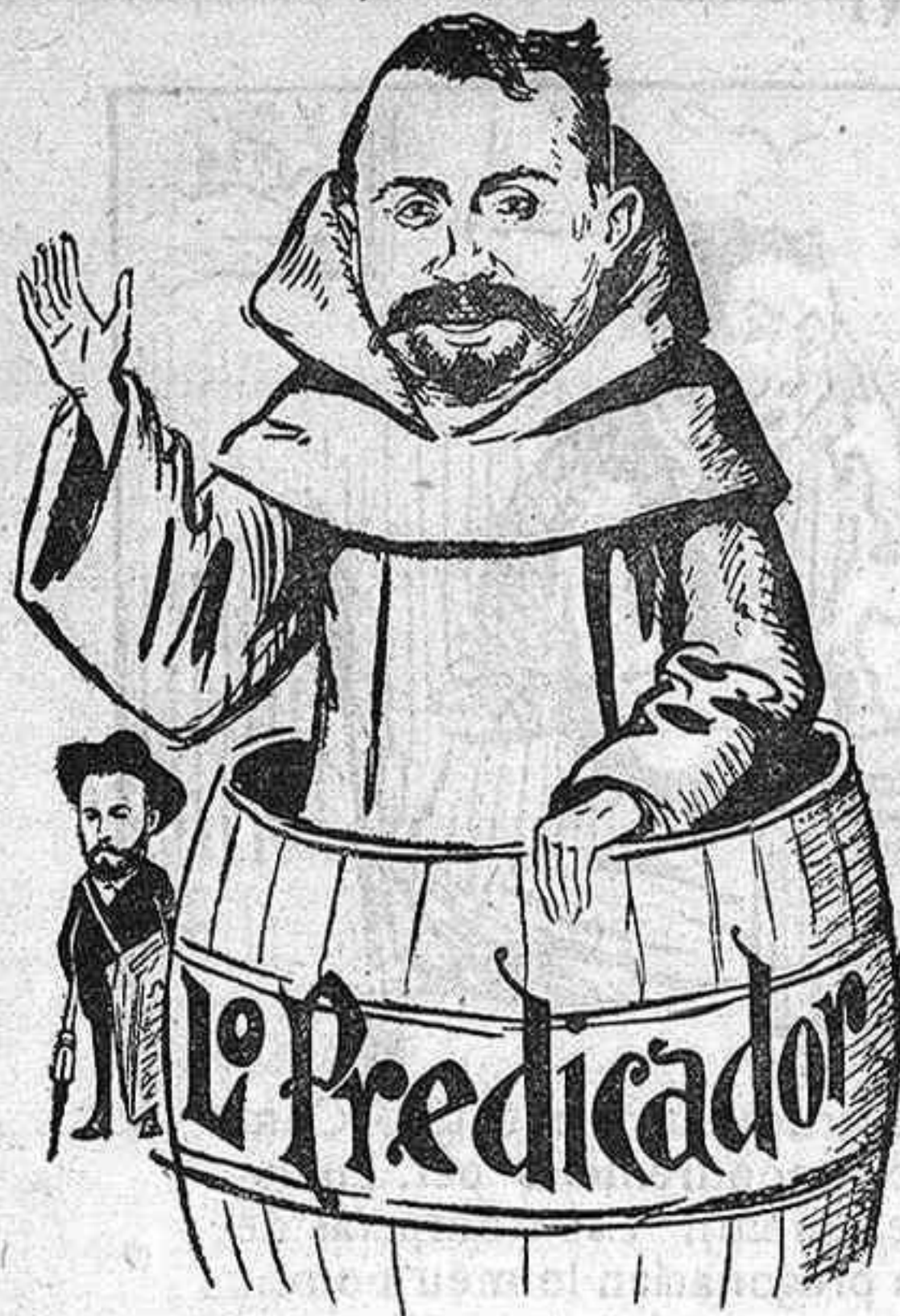

Lo Director ha acceptat las proposicions. Li he comprat exemplars del periódich per valor de 50 duros y m' ha assegurat que 'l premi' sería meu, gracias á que hi obert l' ull.

¡Lo sufragi universal m' ha declarat vencedor! Ja tinch l'lorer. . pero ara que hi penso: en aquet negoci surto perdent trenta duros. Hi obert l' ull, pero ben mirat, soch bastant burro.

TESTA.

Colecció de sermons pe 'l
Pare (de familia)

A. GUASCH TOMBAS
de la parroquia de LA TOMASA

En preparació lo sermó 2.^{on}

BONAS COSTUMS

(Será picaresch y per' homes sols)

Preu: UN RAL.

Ilustrat ricament.

Si no rebém contra-ordre y á fi d' evitarlos molestia, remeterém á tots los
corresponsals que no fassin pedido especial, igual número d' exemplar d'
aquet sermó que 'l que 'ls enviarem del primer. Descompte acostumat.

SINGLOTS

Voldria que 'm diguessis,
que dada al vici estás,
que son molts los estúpits
que gosan de ta carn;
que rés tens dins dels ossos
y 'l cor tens fet un glás...
¡Aixís es com sabria,
Per tu algunas vritats!

No sé que son penas
petitas ni grans,
ni que son abismes
ni conech cap mal.

Aixó ho deya un sabi;
Pro res te d' estrany,
sabent que á cap dona
ell no ha estimat may.

ANTÓN DEL SINGLOT.

CAPRITXOS

L' amor que jo vaig jurarte
es tan pur y grandíós
que si acás un jorn volguessin
arrancarme aytal passió.
junt ab ella seguiria
mon cor tendre y amorós.

¡Ja veus, nena, quant t' estimo!
¡Ja veus si es gran mon amor!

Éstich apropet teu, te beso 't miro,
y encar' no sé si es cert, ó si deliro.

JOSEPH PUJADAS TRUCH.

Se diu que á Canarias, l' entussiasme patriótic es ex-
traordinari.

Y per mostra basta... un bolet.

A Tenerife un dels tripulants d' un barco nort-americá,
's va permetre la fanfarronada de dir que cada americá
necessita deu espanyols, y un canari per demostrarli qu'
anava molt errat de comptes, va descarregarli un bolet
que va deixarli un ull de vellut.

Y 's diu que 'l *yankée*, ab furor,
va dí al rebre: ¡Estrafalari,
tu m' enganyas; no ets *canari*,
que á lo menos ets condor!

✱

Hem llegit també que 'ls xicots de Tenerife s' acostan
als barcos nort americans, y quan veuen que treu lo nas
a'gun mariner, li cridan: *Yankée*, prén rom.

Bo será di á aquets infants,
que 'l verdadé *article* olvidan
puig tenen de dir quan cridan:
¡Apa, *yankée* menja agians!

✱

A la Diputació provincial de Madrit, s' ha presentat
una senyora demanant que se li concedeixi una subvenció
ab que atendre á sa subsistencia. Funda la petició en
sa edat avansada: 113 anys.

Se la mereix; pero convé que activi l' oportu expedient
perque es de suposar qu' aquesta bona senyora no ha de
viure 'ls anys de Matusalém, y com que las tramitacions
oficials son tan llargas...

Podria, pe 'l seu martiri,
morir sense un rosegó,
y cobrar la subvenció
quan ja fos al cementiri.

✱

Se diu que casi tots los inquilinos de la casa ahont ha-
bita lo consul del Estats-Units en aquesta ciutat, volen
deixar lo pis per por d' algun projectil...

Es dir qu' encare hi ha qu' hi viu en aquella casa?
Nosaltres nos creyam que no mes hi habitava 'l consul.
Com que 's deya que dita finca feya farum de cort.

✱

Lo consul Judas Lee consigna en son informe que no
creu culpable de la voladura del *Maine* al general Blanco,
á qui diu va veure plorar per la desgracia.

Y ¡ca! havia de plorar lo general; li devia haver entrat
una brossa al ull.

Lo mateix Judas afirma en l' expressat informe que
'ls oficials espanyols, van celebrar la catástrofe ab
champany.

No ho creyém; mes si es aixís,
trobém que sempre es milló
celebrarho ab ví del bó,
qu' ab ví del Ninot, de sis.

✱

Le Petit Provençal, diari que 's publica á Marsella, 'ns comunica que dissapte pròxim inaugurarà en l' antich Teatro L' Alhambra d' aquella ciutat una Exposició permanent de periòdichs y tota classe de publicacions ilustradas del mon enter, á quin objecte nos demana l' envió gratuit y setmanal del nostre setmanari.

Aplaudim la idea de *Le Petit Provençal*, puig la Exposició qu' está organisant ha de resultar importantíssima, y establím molt gustosos lo cambi.

*

Ha arribat á Madrid un Diputat elegit per un dels districtes de Catalunya, que ha fet saber que 's matará ab qui digui que la seva acta es *grave*. No poden donarse rahons mes convincents.

Ab uns quants diputats com aquet, lo Saló de Congressos 's convertiria en una Academia de tiro al blanch.

¡Prou deu tenir qua de palla que tan aviat s' encèn!

*

Després d' alguns dias d' haver observat una conducta irreprotxable, los polissonts han tornat á deixar caure 'ls seus garrots, sobre las costellas dels estudiants que han comés ' horrorós crim de cridar «¡Visca Espanya!»

En sa conseqüència, quan los escolars cridin «Viscan los Estats Units» será precis repartirlos carmellos.

Ens lo simpátich Pelaez, s' ha sortit aquets dias de mare en lo d' amidar costellas. Ab rahó podría dir don *Mico-lau*, corretgint l' adagi: *El comer y el pegar... todo es empezar*, perque posat á pegar, cridava l' indicat Pelaez que bastonejessin á un periodista, no donant altra rahó que la de que era redactor d' un periòdich carlista.

Vaja Sr. *Pelaez* que vosté vol acreditar lo seu apellido: Se diu *Pe* á ez y ho voldria *pelá* tot, sense pensar que en los moments de proba pera la patria, no hi ha carlins, ni republicans, ni naps ni xirivias; tots som uns... menos los polissonts...

*

Llegím que 'l fill d' una pobra vella septuagenaria, lo qual no compta ab altre medi de subsistencia que 'l seu treball, ha ofert cedir á favor del Govern, en cas de que tingussiem de sostenir una guerra ab los Estats-Units, una petita casa que posseheix junt ab sa germana, en la Selva del Camp y quin valor es de uns 600 duros y ademés lluytar com á voluntari contra l' enemich.

No trobém paraulas prou laudatorias pera aplaudir la conducta de tan brau espanyol, lo qual es dels que ja han passat á la historia, pero debém advertirli que no es ell, sino 'ls que posseheixen quantiosas fortunas los qu' han d' obrir sas arcas á favor de la Nació, ni es ell tampoch lo que ha de derramar sa sang per la Patria, mentres quedin espanyols que no 's trobin en lo cas d' ell qu' ha d' atendre las necessitats d' una mare velleta.

Lo patriotisme, com todas las cosas, ha de tenir sempre la seva mida... tots los excessos produheixen terribles resultats.

*

Ab verdader éxit s' estrená diumenge passat en lo teatro Principal de Gracia un ben escrit monòlech castellá, degut á la ploma del jove escriptor don Joseph Massaguer, que sigué aplaudit de debó, valguent á son autor 'ls honors d' esser cridat á escena ab insistencia.

La tal obreta té per títol *La baturrica* y la Srta. Llonch la representá admirablement.

Nostra enhorabona al Sr. Massaguer.

*

S' ha de confessar que 'ls antichs espectadors del nostre Odeon, eran gent sensata.

Els se contentavan en cridar «Mateulo» al traïdor y en enjagarli en cassos extraordinaris alguna taronja.

En cambi, los espectadors d' un teatro de Chicago, han tingut á bé assessinar á un actor quan va sortir al carrer després d' haver representat lo paper d' espanyol en una obra teatral de tons durs contra 'l nostre país.

¡Qualsevol se posa á actor á Chicago, ab uns espectadors tan cafres!

¡Bárbaros! Per primera providencia se 'ls hauria d' obrir en canal y salar os, com si fossin tocinos.

*

Ja 's tracta de permetre 'l lliure cultiu del tabaco á Espanya, pera 'l cas de que perdessim l' isla de Cuba.

Se diu que 'l tabaco espanyol fora de primera.

Menos mal.

Jo ja tinch preparats dos testos y dos galledas vellas al balcó de casa, per cultivarhi quan lo cas arrivi unas quantas plantas de tabaco.

¡Ja veurán quinas brevas!

Jo si que m' en *fumaré*, tot fumant, de no fumar tabaquet de Cuba.

*

Bona colla d' individus de las corporacions provincial y municipal de Saragossa, tractan de demanar la revisió de las llistas de fills adoptius de dita ciutat, á l' objecte de que sigan suprimits de las mateixas alguns subjectes que tenen tant d' espanyols com nosaltres de yankées.

L' Excm. Sr. D. Segimón Moret es fill adoptiu de Saragossa.

¡Quina indirecta!

*

Ha estranyat molt que 'ls negociants yankées declaresin que no tenian inconvenient en provehir de queviures y carbó als barcos espanyols que 's trobin en las costas cubanas.

Es lo qu' ells dirán: Avants que 'l patriotisme, es lo negoci...

Y si diuhen lo contrari
'ns pintarán la cigonya,
hi ha gent que per fer negoci,
s' ho ven tot... fins la vergonya.

LA TOMASA

PERIÒDICH FESTIU, IL-LUSTRAT Y LITERARI
PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Espanya y Portugal, trimestre.. . . .	1'50 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, id.	2 »
Extranger, id.	2'50 »
Número corrent.	0'10 »

NOTA.—Tota reclamació podrá dirigirse á l' Administració y Redacció del periòdich

6, SANT RAMON, 6.—BARCELONA

Representants exclusius en Buenos-Aires:

FRANCISCO GRACIA y C.^a

Kiosko Plassa Monserrat, cantonada Buen Orden
y Moreno

LITOGRAFIA BARCELONESA

— de Ramón Estany —

6, Sant Ramón, 6. — BARCELONA

LO GONSUL JUDAS

—¿Qué pensas ara, traidor,
 Judas d' ignoble mirada,
 qu' ho vendrias tot per or?
 Tens la corda preparada...
 ¡Au, escanyat impostor!

Secció de Trenca - Closcas

XARADAS

*Prima, dos mon tres Total
 y dos ma tres-dugas Agna,
 si aquest any per lo meu Sant
 venen dos felicitar-me
 com han fet los altres anys
 ab aquell paper de barba,
 en lloch de donarlos rals
 los donaré un cop de vara.*

F. MÀS ABRIL.

TERS DE SÍLABAS

Substituir los punts ab lletres de manera, que llegidas vertical y horizontal donguin per resultat: 1.ª Util en lo joch de billar; 2.ª Nom de dona en diminutiu; 3.ª Usual entre criaturas.

JOSEPH ARALLAB

QUADRAT NUMÉRICH

Cambiar los punts per números, de manera que sumat vertical, horizontal y diagonalment y sense haverhi cap número repetit, dongui per resultat 25.

JOSEPH DE VILOASTRE.

ROMBO

Substituir los punts per lletres de modo que llegint horisontal y verticalment donguin: 1.ª ratlla, consonant; 2.ª part del cos; 3.ª poble catalá; 4.ª beguda alimenticia; 5.ª consonant.

E. TORRENT COSTA

LOGOGRIFO NUMÉRICH

- 1 2 3 4 5 6 7 8 9—General espanyol
- 7 2 3 4 8 6 1 5—Ofici
- 6 5 7 2 1 6 4—Nom de dona
- 6 4 8 5 9 2—Carrer de Barña.
- 2 1 5 8 4— » » »
- 4 2 7 2— » » »
- 2 1 6—Número
- 3 4—Aliment.
- 3—Una lletra.

R. T. T.

GEROGLÍFICH

I N A
 Pepeta
 : X I
 Felip V.

PACO